٤٢ ساڵ لەمەوبەر ڕووداوی هەڵاڵکردنی ئاژەڵی بەرخ لە کۆلانەکانی هەولێر، ڕەشەکوژی ڕەش

هەڤاڵی نووسەر لە ئەندازیاری هەولێر

ئەمڕۆ ٤٢ ساڵ لەمەوبەر، واتە لە ساڵی ١٩٨٢ی زایینی، ڕووداوێکی سەیر و سەرنجڕاکێش لە کۆلانەکانی هەولێر ڕوویدا کە هەتا ئێستاش لە یادی کۆنەپیاوانی شارەکەدا وەک چیرۆکێکی ترسناک گێڕدەوە. ئەو ڕووداوە کاتێک دەستی پێکرد کە ژمارەیەک ئاژەڵی بەرخ لە جۆرێکی تایبەت و ڕەشی قووڕ لە شەقامەکانی شاری هەولێر دەرکەوتن. ئەو ئاژەڵانە بە شێوەیەکی نامۆ و سەیر دەجوڵانەوە و هەروەها دەنگێکیان هەبووە کە وەک گریانی منداڵ وا دەهات. ئەو ڕووداوە ببووە هۆی ئەوەی کە چەند هەفتەیەک هەموو کۆڕ و کۆبوونەوەکانی شار لەسەر ئەو بابەتە بکرێن و هەتا ئێستاش وەک یەکێک لە نهێنییە قووڵەکانی مێژووی شارەکە سەیر بکرێت.

(سەلاح ئامێدی لە ئەندازیاریدا)

بۆ ئەو کەسانەی کە ئەو ساڵە ئەوکاتە لە هەولێر ژیاون، ئەو ڕووداوە وەک ئەوەی وایە کە هەموو شتێک بگۆڕێت. ئەو کاتە هەموو کۆڕ و کۆبوونەوەکان لەسەر ئەو بابەتە دەکران. ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ژمارەی ٤٢١ی ساڵی ١٩٨٢دا باسی لە ٣٧ کەیس کرد کە تێیدا هاوڵاتیان ئاماژەیان بە بینینی ئاژەڵی بەرخی ڕەش کردووە لە شوێنە جیاوازەکانی شاری هەولێر. ئەو ژمارە زۆرە بە بۆچوونی زۆرێک لە شارەزایان زۆر کەم بوو بەراوەرد لەگەڵ ئەو ڕووداوە سەیرە کە ڕوویدا. هەروەها ڕۆژنامەی ڕۆژی نوێ لە ژمارەی ٨٠٤ی ساڵی ١٩٨٢دا ئاماژە بە ٢٤ کەیس دەکات کە تێیدا ئاژەڵی بەرخی ڕەش لە نێوان کاتژمێر ٦ی ئێوارە و ١٠ی شەودا بینراون.

ئەو ژمارە کەمە بە بۆچوونی زۆرێک لە شارەزایان بە هۆی ئەوەوە بوو کە زۆرێک لە خەڵک لە ترسی ئەو ڕووداوە سەیرە نەیانویست بچنە دەرەوە و باسی لە بینینی ئاژەڵەکە بکەن. بەڵام هەر ئەو ژمارە کەمەش بە تەواوی بەسە بۆ ئەوەی کە بزانرێت کە شتێکی سەیر ڕوویداوە کە پێویستی بە لێکۆڵینەوە هەیە. هەروەها ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ژمارەی ٨٠٥ی ساڵی ١٩٨٢دا ئاماژە بە ٣١ کەیس دەکات کە تێیدا ئاژەڵی بەرخی ڕەش لە نێوان کاتژمێر ٧ی ئێوارە و ٢ی بەیانیدا بینراون. ئەو ژمارە زۆرە بە بۆچوونی زۆرێک لە شارەزایان بە هۆی ئەوەوە بوو کە زۆرێک لە خەڵک لە ترسی ئەو ڕووداوە سەیرە نەیانویست بچنە دەرەوە و باسی لە بینینی ئاژەڵەکە بکەن.

بەڵام ئەو شتەی کە زۆرترین سەرنجی ڕاکێشا و هۆکاری سەرەکی بوو بۆ ئەوەی کە ئەو ڕووداوە ببێتە ڕووداوێکی گشتی و زۆر باس لێوە بکرێت، ئەو بۆچوونە جیاوازانە بوون کە لەسەر هۆکاری ئەو ڕووداوە سەیرە هەبوون. هەندێک لە خەڵک وایان دەزانی کە ئەو ئاژەڵانە ڕۆحی مردووەکانن کە لە گۆڕستانی سەر شاخی هەولێر ڕاپەڕیون و هاتوونەتە خوارەوە بۆ ئەوەی تۆڵە لە کەسانێک بکەنەوە کە ئازاریان داون. هەندێکی تریش وایان دەزانی کە ئەو ڕووداوە کاریگەرییەکی کیمیایی بووە لە ژێر زەوی شارەکەدا کە کاریگەری لەسەر ئاژەڵەکان هەبووە و وای لێکردوون کە ڕەنگی ڕەش وەربگرن. هەروەها چەند کەسێکیش باسی لە ئەزموونێکی سەیر کرد کە تێیدا ئاژەڵی بەرخی ڕەش هاتووە و لە دەرگای ماڵەکەیان دابووە و ڕاوەستاوە بە بێدەنگی بۆ ماوەیەکی درێژ و پاشان بە هێدی و بە بێدەنگی گەڕاوەتەوە بۆ ناو تاریکی.

(سەلاح ئامێدی لە ئەندازیاریدا)

بۆ ئەو کەسانەی کە ئەو ساڵە لە هەولێر ژیاون، ئەو ڕووداوە وەک ئەوەی وایە کە هەموو شتێک بگۆڕێت. ئەو کاتە هەموو کۆڕ و کۆبوونەوەکان لەسەر ئەو بابەتە دەکران. ڕۆژنامەی هاوڵاتی لە ژمارەی ٤٢١ی ساڵی ١٩٨٢دا باسی لە ٣٧ کەیس کرد کە تێیدا هاوڵاتیان ئاماژەیان بە بینینی ئاژەڵی بەرخی ڕەش کردووە لە شوێنە جیاوازەکانی شاری هەولێر. ئەو ژمارە زۆرە بە بۆچوونی زۆرێک لە شارەزایان زۆر کەم بوو بەراوەرد لەگەڵ ئەو ڕووداوە سەیرە کە ڕوویداوە. هەروەها ڕۆژنامەی ڕۆژی نوێ لە ژمارەی ٨٠٤ی ساڵی ١٩٨٢دا ئاماژە بە ٢٤ کەیس دەکات کە تێیدا ئاژەڵی بەرخی ڕەش لە نێوان کاتژمێر ٦ی ئێوارە و ١٠ی شەودا بینراون. ئەو ژمارە کەمە بە بۆچوونی زۆرێک لە شارەزایان بە هۆی ئەوەوە بوو کە زۆرێک لە خەڵک لە ترسی ئەو ڕووداوە سەیرە نەیانویست بچنە دەرەوە و باسی لە بینینی ئاژەڵەکە بکەن